

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (jud: V. Negurița)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, O. Cojocaru, A. Danilov)

DECIZIE

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată
„Ghemacons”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Ghemacons” împotriva Societății cu Răspundere Limitate
„Test-Cons” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 05 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 30 august 2019, SRL „Ghemacons” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL „Test-Cons” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 57 882,10 de
lei, penalității în mărime de 53 251,53 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași s-
a admis parțial acțiunea; s-a încasat de la SRL „Test-Cons” în beneficiul SRL
„Ghemacons” datoria în sumă de 57 882,10 de lei, penalitatea în sumă de 20 000 de
lei, cheltuieli de judecată ce se compun din plata taxei de stat în mărime de 2336,47
de lei, iar în total suma de 80 218,57 lei. În rest în partea încasării integrale a clauzei
penale, acțiunea s-a respins ca nefondată (f.d. 35).

La 20 ianuarie 2020, SRL „Ghemacons” a declarat apel nemotivat împotriva
hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii în partea respingerii
pretențiilor privind încasarea penalității, cu adoptarea în această parte a unei noi
hotărâri.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2020, nu s-a dat curs
cererii de apel, iar apelantului fiindu-i fixat termen până la 31 martie 2020 pentru
înlăturarea neajunsurilor instrumentului de atac, și, totodată, apelantul a fost somat
cu privire la consecințele legale prevăzute la art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură
civilă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2020 s-a restituit apelantului
SRL „Ghemacons” cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei
Strășeni, sediul Călărași din 20 decembrie 2019, cu toate actele anexate, deoarece

apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 09 iunie 2020, SRL „Ghemacons” a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Recurenta SRL „Ghemacons”, în motivarea recursului a invocat că în temeiul Hotărârii Parlamentului nr. 5 din 17 martie 2020, a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020 – 15 mai 2020.

La fel, a specificat că prin Anexa nr. 1 a Dispoziției Comisiei Situații Excepționale din 18 martie 2020, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată perioada stării de urgență.

Prin urmare, a specificat că termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor indicat în încheierea din 20 februarie 2020 s-a suspendat până la data de 15 mai 2020, când a fost sistată starea de urgență.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 05 mai 2020 și a expediat-o participanților la proces la 21 mai 2020 (f.d. 69).

Astfel recursul declarat la data de 09 iunie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că la 20 decembrie 2019, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

La 20 ianuarie 2020, SRL „Ghemacons” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii în partea respingerii pretențiilor privind încasarea penalității, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel, iar apelantului i-a fost fixat termen până la 31 martie 2020 pentru înlăturarea neajunsurilor instrumentului de atac, și, totodată, apelantul a fost somat cu privire la consecințele legale prevăzute la art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2020 s-a restituit SRL „Ghemacons” cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 20 decembrie 2019, cu toate actele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată ca fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural din următoarele considerente.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel, dispunând restituirea apelului depus de SRL „Ghemacons”, a reținut că fiind obligat în baza art. 365 Cod de procedură civilă, să respecte cerințele impuse de lege pentru conținutul cererii de apel, însăși apelantul, fără a invoca careva motive, în termenul fixat de instanță, nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plata taxei de stat.

Norma juridică, citată supra, este una imperativă și în situația în care apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii din încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2020 de a nu da curs cererii de apel, iar în interiorul termenului fixat de instanță până la 31 martie 2020, nu a comunicat careva motive întemeiate despre imposibilitatea lichidării neajunsurilor instrumentului de atac, instanța de apel a restituit cererea de apel, or, instanța de recurs consideră o astfel de concluzie pripită.

La caz, urmează a se reține că prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020-15 mai 2020.

Conform art. 2 din Hotărârea respectivă, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a măsurilor, inclusiv și stabilirea unui regim de lucru pentru toate entitățile.

La 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 8 s-au stabilit măsurile specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență, conform anexei.

Astfel, Anexa nr. 1 la Dispoziția menționată, prevede că pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Deci la emiterea încheierii recurate, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prin Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în perioada 17 martie 2020 - 15 mai 2020, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel au fost suspendate.

Prin urmare, Colegiul conchide că termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 20 decembrie 2019 s-a suspendat până la data de 15 mai 2020, când a fost sistată starea de urgență.

Ca consecință, Colegiul consideră că prin restituirea cererii de apel, a fost încălcat în mod direct dreptul recurentului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În circumstanțele menționate și ținând cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul recurentului la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea

pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Dat fiind faptul că la cererea de apel nu a fost anexată dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului, cauza urmează a fi restituită la rejudecare în instanța de apel, la stadia de primire a cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL „Ghemacons”, de a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2020 și a trimite cauza la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghemacons”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 mai 2020, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ghemacons” împotriva Societății cu Răspundere Limitate „Test-Cons” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la stadia de primire a cererii de apel, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat